Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 262. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 29-го ЛИСТОПАДА 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 29, 1977 No. 262. VOL. LXXXIV.

Українські студенти плянують найширшу акцію в обороні прав України

Джерзі Сити (з.с.). — Українське студентство у вільному світі, яке за останні кілька років проявило прикладну ініціятиву в різних акціях в обороні прав людини і національних прав України, плянує перевести широку акцію, кульмінацією якої будуть масові демонстрації в суботу і неділю, 17-18 червня, 1978-го року в столицях країн українського поселення у вільному світі.

Ця акція була основною темою нарад членів управи ЦеСУС-у напередодні XVII-го конгресу СУСТА в п'ятницю, 18-го листопада, на Союзівці. В нарадах взяли участь Богдан Гаргай, президент ЦеСУС-у, Лев Фіголь, генеральний секретар, Роман Журба, референт преси та інформації (всі з Торонта), Андрій Прятка, референт зовнішніх зв'язків, Тарас Добуш, фінансовий референт, Юрій Серант, віцепрезидент, Ігор Зварич, віцепрезидент і Роман Зварич, голова Контрольної комісії.

Про заплановану акцію та інші аспекти українського студентського руху у вільному світі інформували редакцію „Свободи" і членів головного екзекутивного комітету УНСоюзу Б. Гаргай і новообраний президент СУСТА Іван Приходa під час відвідин головної квартири УНСоюзу тут в понеділок, 21-го листопада.

З ініціятиви ЦеСУС-у і під патронатом секретаріяту СКВУ та його Комісії Прав Людини в половині грудня розпічнеться акція збирання підписів під петицією в обороні прав України та українських політв'язнів, ціллю якої є зібрати один мільйон підписів. Текст петиції вже узгіднений і буде виданий в англійській, німецькій, французькій, еспанській та португальській мовах і розповсюджений по всіх країнах українського поселення у вільному світі. Хоча цією акцією займатимуться студенти, зорганізовані у своїх крайових союзах, управа ЦеСУС-у звернеться із закликом до всіх українських установ і організацій допомогти в збиранні підписів серед українців і неукраїнців.

Копії петиція з підписами будуть вручені міністрам закордонних прав поодиноких держав українського поселення в заключенні демонстрації 17-18-го червня 1978.

Окружний Комітет УНС в Детройті відбув організаційні наради

Детройт, Міч.(В. П.). — В суботу, 19-го листопада 1977 року тут в залі Українського Народного Дому при вул. Мартін відбулися організаційні наради Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи, почесний член Головного Уряду УНС Володимир Дідик, секретарював секретар Петро Залуга.

Після інформаційного звідомлення секретаря кожного Відділу про організаційні здобутки в часі від останньої наради (1-го жовтня ц. р.), обласний організатор Богдан Дейчаківський зреасумував їх, доповнюючи новішими даними від відсутніх секретарів. Вказав при тому на можливості та конечну потребу посилити організаційну роботу секретарів, щоб осягнути максимум наміченої квоти для округи (305 у 1977). Є добрі вигляди, що відсоток наміченої квоти буде високим до кінця року, беручи під увагу факт, що лише в жовтні приєднано 26 нових членів. В загальному секретарі мають намічених 102 проспекти, які до кінця біжучого року стануть новими членами. Це дало б 247 нових членів здобутих в окрузі на протязі 1977 року, що означало б 87 від. наміченої квоти.

Головний радний Євген Репета реферував у своєму слові нову грамоту. Сподіється, що корисні умовини цього нового роду забезпечення в УНСоюзі уможливлять багатьом батькам набути її для своїх дітей та підростаючої молоді не лише як основне забезпечення, а ще в більшій мірі як додаткове.

В дискусії над порушеними справами забирали слово: д-р А. Слюсарчук, Ольга Марущак, В. Папіж, Я. Базюк, Р. Куропась і Т. Тимочко.

В дальшому ході нарад обмірковано низку різних справ і винесено відповідні рішення, а саме: кожний Відділ в окрузі повинен відбути в цьому сезоні свої збори при участі запрошеного представника Окружного Комітету УНС; загальні річні збори Окружного Комітету відбути 18-го або 25-го лютого 1978 року і до участи в них запросити Володимира Сохана, головного секретаря УНС; покликано номінаційну комісію у складі: Роман Татарський, Ярослав Базюк і Роман Куропась; змагати,щоб кожний делегат на найближчу конвенцію УНСоюзу включився в організаційну роботу свого Відділу.

Перехід нарад мав діловий характер. Дискутанти, головно секретарі, висловлювалися оптимістично про організаційну акцію і це дає надію, що в найближчих тижнях можна сподіватися організаційних успіхів.

Г. ВАЛЛИК ПЕРЕОБРАНИЙ НА ПРОНОТАРЯ ПОВІТУ НОРТАМБЕРЛЕНД

Шамокін, Па. — Гаррі Валлик, секретар 1-го Відділу УНСоюзу в Шамокіні, колиси цієї найбільшої і найстаршої української організації у вільному світі, був переобраний втретє на становище пронотаря для повіту Нортамберленд. Г. Валлик, якому 56 років, кандидував з рамени Републиканської партії. Він є ветераном Другої світової війни і брав участь в боях на Пацифіку як вояк американської піхоти. Був поранений у битві за Гвадальканал.

Г. Валлик є активним членом місцевої громади і минулого року був членом комітету, який займався влаштуванням фестивалю УНСоюзу 22-го лютого, 1976-го року, з нагоди 200-ліття і 100-ліття українсь-

Гаррі Валлик

кого поселення в ЗСА. Він є братом п-і Марії Лисогір, дружини головного предсідника УНСоюзу.

ЗСА і СССР підтверджують ефективність договору щодо оборонних ракет

Вашингтон. — Державний департамент у понеділок, 21-го листопада, оприлюднив спільну заяву урядів ЗСА і Совєтського Союзу, в якій стверджується, що домовлення між цими двома державами з 1972-го року відносно обмеження систем оборонних ракет виявилось „ефективним" і тому не треба вводити жадних змін у цей договір.

В 1972-му році тодішній президент Ричард Ніксон і совєтський ватажок Леонід Брежнев підписали 5-річний договір щодо обмеження стратегічної атомової зброї, а також договір відносно систем оборонних ракет. Тоді було вирішено, що кожна держава може мати дві системи цих міжконтинентальних ракет, а саме, поблизу столиць, та для охорони офензивних ракет. У 1974-му році домовлення змодифіковано, щоб кожна держава мала тільки одну систему оборонних ракет.

Договір щодо стратегічних, тобто офензивних ракет, вигає цього року і тому Вашингтон і Москва стараються дійти до порозуміння відносно нового договору, але домовлення в справі оборонних ракет далі є в силі.

Спільна заява, оприлюднена Державним департаментом, твердить, що „ефективність домовлення щодо оборонних ракет" доказує, що обидві країни дійсно хочуть миру і загального обмеження атомової зброї, зокрема офензивної, але підкреслює, що і ЗСА і СССР бажають „миру разом із безпекою".

Збільшення військових частин в Африці виключає поліпшення відносин між ЗСА і Кубою

Вашингтон. — Державний департамент і президент Картер особисто дуже стурбовані фактом, що Куба, замість зменшувати, збільшує свої військові частини в багатьох африканських країнах, зокрема в Анголі і Етіопії, яка стоїть тепер у війні проти Сомалії. Ця обставина дуже перешкоджає відновленню повних дипломатичних зв'язків між Вашингтоном і Гаваною, — заявив речник Державного департаменту, який поінформував кореспондентів, що Куба вдержує тепер в 11-ох африканських країнах свої військові частини, або військових дорадників, які займаються вишколом тамошньої армії. Сьогоднішня ситуація подібна до тієї у 60-их роках, коли Куба намагалася експортувати революцію до латино-американських країн. Офіційні чинники ЗСА оцінюють, що Куба вислала в останньому часі 4 до 6 тисяч військовиків до Анголі, збільшуючи там свої військові частини до 19.000 вояків. Крім того в Анголі перебувають 4.000 цивільних кубинців, затруднених в різних ділянках господарського життя країни. Пропорційно беручи, теперішнє вмішування Куби в Африці можна порівняти до американської присутности у В'єтнамі в останніх місяцях війни. Білий Дім переконаний, що збільшення кубинських континентів в Африці напевно переводиться за згодою Москви і її заохотою. Совєтський Союз перекинув досі до Етіопії зброї на понад 800 мільйонів долярів. Москва заповіла, що чергові транспорти включатимуть також джетові літаки МІГ—21 і МІГ—23, танки Т-55, військові гелікоптери, панцерні авта, джіпи тощо. Білий Дім повідомив про своє невдоволення таким станом Москву і Гавану, попереджуючи, що накопичування зброї в Етіопії, Анголі й інших африканських країнах може допровадити до погіршення відносин між Сходом і Заходом, а головно між ЗСА і Совєтським Союзом. Про встановлення дипломатичних зносин з Гаваною немає тепер мови, поки Куба, згідно з ранішими обіцянками, не відтягне своїх військових частин з чужих країн.

Президент Картер минулого тижня заявив, що збільшення кубинських військових частин в Африці становить поважну загрозу для миру у тій частині світу. Сьогодні Адміністрація Картера твердить, що розмови з Гаваною припинено цілковито, бо в такому стані не можна говорити про нормалізацію. Американська розвідча служба встановила, що під сучасну пору 26.000 кубинців перебувають в Африці — 20.515 вояків і решта цивільні.

Католицькі, протестантські і жидівські діячі відвідають Мадярщину

Рим, Італія. — Делегація мадярського уряду на Београдській конференції погодилась на зустріч католицьких, протестантських і жидівських провідних діячів ЗСА з релігійними групами Мадярщини.

До згоди дійшло після переговорів делегації Крайової міжрелігійної групи в обороні совєтських жидів та чільними представниками мадярської делегації на Београдській конференції в середу, 23-го листопада після триденних пертрактацій. Речники американської групи в повідомленні з четверга, 24-го листопада, заявили, що мадярські представники „прийняли нас нагайно і ввічливо та погодились на зустріч наших членів з мадярськими групами". Спроби подібних зустрічей з представниками польської і румунської делегацій були невдачними, заявили речники американської групи.

„Мадярська делегація, очолювана Яношем Петраном, виявила щирість, з якою ми досі не зустрічалися", — заявив рабін Джеймс Рубін, екзекутивний голова міжрелігійної групи, яка вимагала від учасників Београдської конференції перевірки порушення прав людини та релігійного віросповідування в СССР та його сателітних державах в Східній Европі.

Як відомо, у вересні цього року американський протестантський проповідник Билли Гарагам відвідав Мадярщину та виступив з рядом проповідей перед католицькими вірними тієї країни. Рівнож уряд ЗСА дав згоду повернути корону св. Стефана, яка з часів революції в 1956-му році перебуває в ЗСА, мадярському урядові під умовою, що вона буде поставлена в публічному місці з доступом загалу населення.Проти цього рішення виступила майже поголовно американсько-мадярська громада, а конгресмена Мері Овкар з Огайо зголосила резолюцію в Конгресі ЗСА проти цього рішення уряду президента Картера. Переслухання в цій справі мають відбутися в Конгресі ЗСА у вівторок, 29-го листопада. На цей день провідники мадярсько-американської громади проголосили велику демонстрацію у Вашингтоні.

ЮҐОСЛАВІЯ ЗВІЛЬНИТЬ МІҐАЙЛА МІҐАЙЛОВА І 722 ІНШИХ В'ЯЗНІВ

Београд, Югославія. — Пресові агенства інформують, що Югославія, яка відзначатиме у вівторок, 29-го листопада ц.р., день своєї незалежности, звільнить перед цією датою відомого дисидента і політичного в'язня Міґайла Міґайлова, а загальною амнестією будуть охоплені також 722 інші в'язні і оскаржені, які чекають на суд. Серед них є 218 осіб засуджених за політичні проступки, 356 обвинувачених, які ще не засуджені, і 149 осіб засуджених за звичайні кримінальні проступки. Речник міністерства закордонних справ Югославії Мірко Калезіч заявив, що амнестія не охоплюватиме усіх політичних в'язнів, але більшість з них вийде на волю, або їхні вироки будуть значно скорочені. Він не сказав однак скільки політичних в'язнів буде звільнено. Згідно з підрахунками дисидентів, у югославських в'язницях перебуває 502 політичні з'язні. Відповідаючи пізніше на запитання кореспондентів, Калезіч відмітив, що Міґайло Міґайлов, який відбуває 7-річне ув'язнення за „поширення ворожої пропаганди", є один з тих політичних в'язнів, які будуть звільнені в рамках амнестії. Кореспонденти підкреслюють, що 42-річний Міґайлов, видатний активіст на відтинку оборони прав людини в Югославії, був засуджений в лютому 1975 року. Численні групи на Заході вели дуже ефективні акції за його звільнення і висилали петиції до президента Тіта з вимогою звільнити Міґайлова й інших оборонців людських прав. В часі цієї акції Міґайлов провів кілька голодівок страйків і протестував проти умовин у в'язниці Сремска Мітровіца, біля Београду, у якій перебувають в більшості політичні в'язні. Він також домагався визнання за ним статусу політичного в'язня і надання йому можливости одержувати до в'язниці книжки, газети, журнали тощо. Члени його родини описля заявили, що Міґайлов своєю настирливою поставою і голодними страйками добився свого і після повернення з в'язничного шпиталю, де його підкріплювали після голоду, югославські поліційні чинники дозволили родині принести до в'язниці писальну машинку, радіо, деякі книжки, а в'язничні сторожі доставляли йому кожноденно газети.

Речник міністерства назвав прізвища трьох інших політичних в'язнів, які будуть звільнені на підставі урядової амнестії, а саме: Дюро Дюровіча, Франца Міклавчіча і Марка Веселіча, які також були засуджені за антидержавну пропаганду. Дюровіч був адвокатом і дуже близьким приятелем в часі Другої світової війни Драга Міґайловіча, лідера т. зв. Четніків, сербських націоналістів. Він був засуджений в 1974 р. на 5 років ув'язнення за поширювання „ворожої пропаганди" і за ворожу активність, метою якої було змінити теперішню політичну систему в Югославії. Амнестія, правдоподібно, виключає тих політичних в'язнів, які були суджені за просовєтську активність і які змагали до повалення режиму Тіта та повернення Югославії до совєтського бльоку держав. Таких політичних в'язнів в Югославії є приблизно 300 осіб. Речник міністерства відмовився коментувати цю справу, але заявив, що Владімір Депчевіч, якого вважають лідером промосковської групи комуністів, не знаходиться на листі тих в'язнів, які будуть звільнені.

Београдську Конференцію все таки уважають за корисний форум

Београд, Югославія. — Після 6-тижневого тривання Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва і часом дуже гострих дискусій між західніми і східніми делегаціями, зокрема за права людини й інші справи „третього кошика" Гельсінської угоди, численні делегації вважають, що таки конференції є корисним форумом, на якому делегати з різних країн не тільки обмінюються думками, але також полагоджують багато справ, пов'язаних з політикою детанту, яких у міжнародних переговорах не можна полагодити. Обидві надпотуги — З'єднані Стейти Америки і Совєтський Союз, які беруть участь в Конференції, як рівноправні партнери, погоджуються у принципі, що подібний до Београдського форум повинен існувати в будучому. Европейська Конференція, яка, як відомо, почалася 4-го жовтня ц. р., вступила вже в третю і кінцеву фазу і делегати працюватимуть тепер над остаточними пропозиціями і заключним комунікатом, який як загально сподіваються, буде опублікований з початком наступного року. Досі обговорено на відкритих і закритих сесіях багато справ, пов'язаних з людськими правами, забезпеченням Европи перед несподіваним військовим нападом, скороченням військових частин в Центральній Европі, вільним обміном людей й ідей та іншими справами. Деякі проблеми, як, наприклад, права людини, були дискутовані дуже довго й дуже гарячо, від випадку до випадку, з вичисленням поодиноких порушень цих прав Совєтським Союзом, Чехо-Словаччиною, Східньою Німеччиною зокрема. Інші комуністичні країни, як Польща, Мадярщина, Болгарія, Румунія, мали, як каже кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Дейвід Анделман у числі газети з 25-го листопада ц. р., „виїмкове щастя", бо вони у головному бою між ЗСА і СССР тільки частинно були заторкнені. Совєти і їхні сателіти пробували відбиватися атакою на Захід за непошанування людських прав в ЗСА й інших західних країнах. Артур Голдберг, голова американської делегації був під постійним обстрілом Юлія Воронцова, голови совєтської делегації в Београді, який систематично повторяв, що ЗСА і західні країни не мають права вмішуватись у внутрішні справи Совєтського Союзу і що ЗСА не повинні „давати лекції нікому", бо мають в себе проблеми, про які треба б говорити. Голдберг, хоч і визнав, що багато справ в ЗСА вимагають уліпшення, все таки він не хотів би міняти політичної й економічної системи Америки з совєтською, яка не визнає свободи вислову і продовжує переслідувати людей, які критикують урядові проєкти комуністів. Совєтську систему гостро критикують в Београді також делегації Голляндії, Бельгії, Великобританії, Франції, Канади й інших держав.

А все таки, кажуть політичні спостерігачі, існує загальне переконання, що представники 35-ох держав повинні сходитися на подібні конференції бодай раз на два-три роки. Перед Београдською Конференцією ще багато справ до полагодження. Поінформовані джерела твердять, що до кінця цього і у першому кварталі слідуючого року, Конференція має полагодити ще 80 різних справ, щоб основно перевірити прийняту в Гельсінках угоду і зробити остаточні підсумки.

ПОЛІТВ'ЯЗНІ ДЕМАСКУЮТЬ ЛИЦЕМІРСТВО СОВЄТСЬКОЇ „КОНСТИТУЦІЇ"

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Нижче подаємо повний текст „Відкритого листа до Брежнєва", який підписала група українських, єврейських та російських політв'язнів табору Сосновка (п/я ЖХ 385/1-6) в Мордовській АРСР.

Відкритий лист до І. Л. Брежнєва

Дещо про проєкт Конституції СРСР.

Нарешті! Здійснилося! Ви обдарували нас Проєктом нової Конституції. Щоправда, вона й за колишньої Конституції радянська людина була найщасливіша, а тепер вже цілковито.

Приголомшені зграйним воланням вірнопідданих захоплень з приводу нового ступеня, до якого піднято Вами дуже лукаву на слова радянську демократію, ми насмілюємося проте поцікавитися: а хіба в колишній конституції були відверто запрограмовані концентраційні табори? Може справа не в конституції, як такій? А в самому режимі влади? Як би чарівно-демократично не усміхався вовк, він — все ж таки вовк.

З Ваших уст, зі сторінок радянської преси, радіо й телебачення частенько чуються такі слова, як гуманізм, демократія, справедливість, свобода і т. д. і т. д. Невже ж Ви думаєте, що цією словесною бутафорією зможете заглушити істину? Невже ж Вам не відомо, що в концтаборі, куди нас запроторено за наші переконання, чи за мистецьку творчість, створено умови явно спрямовані на наше фізичне знищення?

За яким правом Ви годуєте нас харчами, придатними тільки для свиноферми? Чому 99% з-поміж нас страждають на шлункові недуги? За яким законом ми не маємо доволі хліба (а білий хліб й зовсім заборонено!) — і не можемо купувати харчі за власні гроші? За яким таким гуманістичним правом наша безкоштовна медична обслуга зі своїми т. зв. робітниками спокійнісінько дивиться на те, як ми мучимося тут різними недугами, як одного за одним наших співв'язнів відсилають на той світ? Навіщо Ви піддаєте репресіям наших рідних? Чому нам заборонено отримувати листи з-за кордону?

Чому Ви так боїтеся обміну інформацією? Чому ми не маємо права зустрічатися з кореспондентами й представниками світової суспільности, та й радянської також? За якими гуманним законом Ви судили, громадяне Брежнєв, за переконання та мистецьку творчість, потай від народу, іменем якого Ви вчинили цю азіатську дику розправу над нами? Чому цей підвладний Вам народ не повинен знати правди хто ми є, що ми за люди і за віщо Ви нас убиваєте?

За яким правом Ви тримаєте письменника, поета, священика, репресованих за висловлювання своїх думок, вкупі з карними злочинцями, дійсними дітьми Вашої системи? За яким правом Ви фабрикуєте на людей „кримінальні справи", називаючи їх державними

(Закінчення на ст. 4-ій)

Румунський дисидент звертається до заходу за допомогою

Париж. — Румунський письменник і один з видатних дисидентів та оборонців людських прав, Пол Гома, який прибув недавно до Франції, закликав кореспондентів дати якнайширший розголос дисидентському рухові в його країні, щоб таким способом вплинути на комуністичний уряд в Букарешті, щоб він припинив переслідування і засуди тих осіб, які змагаються за права людини. Виступаючи на пресовій конференції, у якій взяло участь рекордове число кореспондентів з усього світу, Гома обвинувачував румунський уряд за переслідування і засудити дисидентів,за передержування їх в концентраційних таборах і психіятричних заведеннях. При тому він прочитав довгу листу прізвищ тих осіб, які виступали в обороні людських прав в Румунії, а потім зникли без сліду. Гома пригадав також трагедію румунських вуглекопів після страйку, який вони провели у вересні ц.р. Більше, як 4,000 осіб звільнено тоді з праці, їх переселили до місця їхнього нарожденя і тепер вони, не маючи праці, опинились на ласці добрих людей. Письменник Пол Гома, якому минуло 42 роки, прибув до Парижу минулого тижня зі своєю дружиною Анною і малолітнім сином Філіпом на запрошення французької секції Міжнародного ПЕН-Клюбу, організації письменників і журналістів, яка прийняла його у свої члени ще минулої весни. Він приїхав до Франції на тимчасову одноразову візу. Румунські чинники рекомендували йому, щоб він залишився на постійно за кордоном, але він відмовився від такої пропозиції. „Румунська політична поліція намагалася приписати мені всякі „сльочини", — заявив Гома кореспондентам. „Мене обвинувачували за зраду, гомосексуалізм, змову і інші провини". Один із слідчих навіть фізично потурбував його в часі допитів. Гома концентрував свою атаку на румунську політичну поліцію, яка займається репресіями над дисидентами і людьми іншої від урядової думки. Перед виїздом агенти політичної поліції погрожували йому, що їхня рука „дуже довга" і що вони і в Парижі можуть „показати свою силу". Минулої п'ятниці, заявив кореспондентам Гома, роджена в Румунії кореспондентка „Вільна Европа" Моніка Ловінеску була побита перед входом до свого паризького помешкання двома невідомими особняками, які побивши її до непритомности, не взяли від неї ані грошей, ані чекової книжки. Гома підкреслив, що кореспондентка Ловінеску мала замовлене інтерв'ю з ним. Гома переконаний, що тут діяла „довга рука" румунської тайної поліції і що це був знак, призначений для нього.

В Совєтах засудили ще одного дисидента

Москва. — Совєтський суд в Калузі засудив Владіміра Рождественського, інженера з Воронежа, на неозначений термін ув'язнення в психіятричному заведенні, — повідомляє пресова агенція Ассошіейтед Пресс, відкликаючися на московську групу дисидентів.

В. Рождествова звинувачено в „очорнюванні Совєтського Союзу" у формі критики Совєтського уряду і панують системи та в політичній оцінці Заходу. Крім цього, суд обвинувачував його в слуханні передач західніми радіостанціями, критикуванні недостач матеріяльних засобів в СССР та прославлюванні політичної системи і життя в країнах вільного світу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чергова капітуляція

На початку цього місяця Білий Дім поінформував, що президент Джіммі Картер вирішив передати комуністичному урядові Мадярщини корону св. Стефана, якою протягом майже тисячі років були короновані володарі тієї центральної країни, як теж інші королівські реґалії. Корона і реґалії находяться під американською охороною від 1945-го року, коли тодішній антикомуністичний уряд передав її американським військовим властям, бо боявся, що корона попаде в руки совєтських військових частин, які наближалися до Будапешту.

Рішення президента Картера передати королівські реґалії комуністичному режимові Мадярщини викликало цілком оправдане обурення серед мадярів у ЗСА та інших країнах вільного світу. Вони вказують, що корона св. Стефана — це символ мадярської державности і політичної та релігійної свободи мадярського народу і тому не повинна бути передана в руки диктаторського комуністичного режиму, який був встановлений за допомогою баґнетів совєтських окупаційних військ і далі є маріонеткою Москви, бо під сучасну пору в Мадярщині перебуває біля 200,000 совєтських вояків. Речники мадярської громади в ЗСА, які заповіли протестаційну демонстрацію у Вашінґтоні на вівторок, 29-го листопада, підкреслили, що Совєтський Союз силою зброї придушив повстання мадярського народу проти комуністичного маріонетного режиму, а тепер президент Картер плянує передати корону св. Стефана та інші королівські реґалії цьому ж режимові.

Обурення мадярських патріотів оправдане також тим, що коли американські власті одержували корону св. Стефана, то під умовою, що не передадуть її Будапештові, аж поки в Мадярщині не буде демократичного уряду, обраного мадярським народом у вільних виборах. Теперішнього комуністичного ватажка Яноша Кадара аж ніяк не можна назвати демократично обраним провідником мадярського народу.

Досі всі попередні уряди ЗСА, хоча дипломатичними зв'язками визнавали, що комуністичний режим є „де факто" урядом Мадярщини, то ніколи не признавали, що той уряд має моральне право володіти над мадярським народом. Відмовою передати Будапештові корону св. Стефана попередні уряди ЗСА підкреслювали, що комуністичний режим не є урядом, обраним мадярським народом, тобто не давали цьому диктаторському режимові морального визнання і зазначували, що корона св. Стефана перебуватиме в Америці аж до часу визволення Мадярщини з-під комуністичного гніту, встановленого і підтримуваного совєтською військовою силою.

Рішення президента Картера передати корону св. Стефана Будапештові буде інтерпретоване як визнання, що комуністичний маріонентний режим Кадара має моральне право володіти над мадярським народом. Отже, це рішення представляє собою чергову капітуляцію ЗСА перед комуністичним бльоком. Визначаючи за режимом Кадара моральне право володіти над мадярами, уряд президента Картера посередньо признає таке право всім урядам комуністичних держав Східньої Европи, сателітам і маріонеткам Москви. Чи не вистачило Америці, що дипломатично визнала ці комуністичні режими? Чи мусить вона тепер давати цим диктаторським урядам, ступайкам Москви, ще і моральне визнання?

Добрий приклад

Минулого четверга, 17-го листопада ц. р., Конференція Великого Ню Йорку для справ Совєтських Жидів покликала до життя окремий комітет, завданням якого буде випрацювати відповідні реальні пляни і тактику, за допомогою якої можна буде добитися звільнення з ув'язнення відомого совєтського дисидента жидівської національности, Анатолія Щаранського, якого кремлівські диктатори плянують поставити незадовго під суд за „зраду батьківщини" та за співпрацю з американською Центральною Розвідкою (Сі-Ай-Ей), всупереч офіційним запереченням Державного департаменту і самого президента Джіммі Картера, що Щаранський не має жадного відношення до Сі-Ай-Ей та не зважаючи на пересторогу Сайруса Венса, що таке судилище над Щаранським, Орловим і Ґінсбурґом може некорисно відбитись на дальшій співпраці між Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки. До згаданого Комітету Оборони Щаранського увійшли не тільки обидва нюйоркські сенатори — Джекоб Джевітс, республіканець, і Даніель Мойніген, демократ, але також багато осіб з політичного, літературного і мистецького світу, як також представники робітничих спілок, без огляду на їхнє релігійне, політичне чи національне походження.

Використовуючи найміцнішу зброю, яку посідають ЗСА, але яку не завжди ефективно використовують, а саме надвишку пшениці й інших харчів, обидва сенатори перестерегли Москву перед можливістю обмеження торгівлі і продажу зерна, якщо вона й далі переслідуватиме в себе політичних дисидентів та не перестане обмежувати права своїм громадянам, що суперечить Гельсінкській угоді й іншим міжнародним домовленням. Справу звільнення Щаранського порушувала також на святочному зібранні Жидівської Ліґи Бнай Брит у Вашінґтоні Наталія Щаранська, дружина дисидента, яка вручила на руки приявного на цьому зборі віцепрезидента Волтера Мондейла звернення до президента Картера з проханням допомогти її чоловікові дістатися на волю. Цією справою чимало займається американська делеґація на Европейській Конференції для справ миру і співробітництва в Беоґраді, а зокрема її голова амбасадор Артур Ґолдберґ, який, бувши недавно у Вашінґтоні, заявляв, що справу Щаранського вже кількаразово порушувано на відкритих нарадах і в зустрічах зі совєтськими представниками.

Про значення публічної опінії в обороні політичних в'язнів і засуджених культурних діячів говорив свого часу Владімір Буковський, говорили про неї також інші найновіші еміґранти з СССР і західні політики, які працюють на відтинку допомоги совєтським політичним в'язням. [illegible]клад, [illegible] Міні[illegible] заявив недавно, [illegible] навіть парл[illegible] не можуть нічого зробити без публічної опінії. Ходить отже про мобілізацію прилюдної опінії, у нашому випадку, про мобілізацію усіх українців, які не можуть бути байдужими у тому часі, коли московське КҐБ сотнями засилає найкращих [illegible] українського народу в концтабори і до пси[illegible]

[illegible] колоніяльний стан в СССР. Приклади і заохоту до праці на відтинку оборони національних і людських прав та рятування життя політичних в'язнів, можемо брати від жидівської групи. Правда, вона більша і сильніша, але й ми могли б дещо більше зробити, якщо тільки бажали б.

Н. А. Кафик
Міністер багатокультурности Канади

ДЛЯ ДОБРА ВСІХ

Слово виголошене в Вінніпеґу 8 жовтня 1977 на бенкеті 12-го Конґресу Українців Канади.

(1)

Пане Президенте, Ваша Ексцеленціє (Митрополит УГПЦ Андрей) Всесвітліші Отці, Панове Сенатори (П. Юзик і І. Івасів), Дорогий Колеґо федерального кабінету (Міністер Дж. Ґей), Пані і Панове! Це велика честь для мене бути гостем на Вашому 12-му Конґресі Українців Канади. Будучи з Вами, я переживаю сьогодні другий раз в моєму житті почуття великого зворушення.

Перший раз це було в 1968 р., коли мене вибрано послом до федерального парляменту і коли я вперше ввійшов до величавої палати послів в Оттаві, щоби там зайняти своє місце. Мені пригадалось моє життя і мій дорогий батько. Коли я мав 14 літ, мені прийшлось покинути школу. Мій батько прибув до Канади шукати кращої долі. Припливши з України, в Галіфаксі йому прийшлось нелеґально покинути корабель. Відтак мій батько пішов служити в рядах канадської армії під час 2-ої світової війни. Якраз тоді я виростав і тому не мав нагоди його добре пізнати. Коротко після війни мій батько помер. Він не раз жалівся, що йому не пощастило дати своїм дітям такого виховання і шкіл, як він бажав. І в той мій перший день в Палаті Послів я бачив у моїх думках як дуже щасливим був би мій покійний батько, як би він був дожив того дня, коли його син став послом Парляменту Канади.

Сьогодні знову прийшлось пережити глибоке зворушення, коли я маю честь станути перед Вами, народом мого батька, у цій почесній позиції, якої може я і не достойний. Рівночасно я переживаю велику радість, що мому батькові, при всіх тих обмежених можливостях нового іміґранта, пощастило знайти тут це щасливе місце, де його діти могли виростати й розвиватись.

Я знаю, що багато з-поміж Вас сьогодні глибоко інтересуються справою прав людини, забезпечених Гельсінкським трактатом і Конференцією, яка в тій справі відбувається в Беоґраді. Заки я перейду до того питання, дозвольте мені поділитись з Вами моїми думками, як новий міністер багатокультурности.

На Департамент Багатокультурности, за який мені прийшлось нести відповідальність, багато людей дивиться, як на бюро розподілу фінансових субсидій на збереження культур поодиноких національних груп Канади. І ми це робимо, але це не буде найважливішою справою за мого урядування.

Я не хочу фіґурувати в історії цієї країни, як той, хто виписував багато чеків для поодиноких груп Канади. Як складові частини нашої країни, національні групи повинні відіграти в Канаді велику ролю, яка виходить далеко поза функцію грошевих субсидій.

Моє завдання буде багато важливішим. На засіданнях Уряду Канади я буду нести відповідальність, щоби Ваші погляди й інтереси були повністю заступлені на всіх ділянках: іміґрації, горожанства, праці і затруднення, закордонних справ і т.д. Тут була згадка про те, скільки представників етнічних груп займає пости в нашому судівництві: Це добре. Але поза судівництвом — ми маємо багато Державних Рад, Королівських Корпорацій і різних аґенцій. В минулому, при обсаді всіх тих важливих державних установ зверталось увагу, чи заступлено там відповідне число французів чи англійців. Це нас не зовсім задовольняє.

Понад 30% населення Канади є не-англійського і не-французького походження. В парі з тим нам треба запевнити, щоби ця частина населення Канади була допущена до участи в тих позиціях, нащо вона собі заслужила своєю участю у розбудові країни. Іншими словами, нам треба, щоби ця наша три-ніжна структура мала третю ногу.

Це однак не дає нам права жити ілюзіями. Я не можу настоювати, щоб кожна група: українці, поляки, італійці, чи інші, діставали приділ позицій за статистикою компюторів, бо це був би лише токенізм.

Істотним є те, що поза походженням кожного з нас, ми репрезентуємо поземе знання і компетенції, яких потребує наша країна. І власне ці особи високих здібностей і знання нам треба за всяку ціну затруднити на відповідних постах для добра Канади. В тому Ви мусите мені допомогти.

Кожний з-поміж нас несе на собі частину нашої історії. Рівночасно кожний з нас несе традицію свого походження, що відрізняє нас поміж собою, і мені здається, що досі Канада не використовувала вповні всіх тих різнородних талантів для високих завдань, які ми всі повинні сповнити для нашої країни, як цілости.

Це однак не може спрямувати всю нашу увагу в цьому одинокому напрямі, мовляв, новий міністер багатокультурности роздаватиме багато урядових позицій. Це важливе, як і справа культурних субсидій є важлива, але це теж не буде моїм найвищим завданням. Найважливішою справою для мене буде запевнити, що всі люди нашої країни будуть трактовані справедливо й дістануть повне признання за їх колосальний вклад у розбудову всіх ділянок нашого життя. Якщо ми цього не досягнемо — для мене це буде означати, що я не сповнив свого завдання. На це я ставлю сьогодні всю мою особисту репутацію і закликаю Вас до помочі і поради, щоби при нашій співпраці це велике завдання можна було досягнути для добра всіх нас у Канаді.

(Продовження буде)

В. Ґут Кульчицький

МАЙБУТНЄ РОСІЇ; ПІДСУМКИ ОДНІЄЇ ДИСКУСІЇ

II

Дискусія

Прихильники поглядів Л. Тарасюка висловлювали або загальне признання (писав один: — „Я повністю погоджуются з автором... Необхідність об'єднання різних етнічних організацій для боротьби з большевицьким молохом назріла давно, і стаття Тарасюка — хороший для цього початок), або обороняли ті погляди перед нападами противників (доказував другий: — „В статті Тарасюка ніде не говориться про поділ Росії, а тільки про відділення від Росії. Хіба ж це одне і те саме? І невже пан Рудінскій серйозно вважає Україну, Білорусь, Грузію, Вірменію і т.д. Росією?").

Критики ж головну увагу концентрували на оборону цілости імперії бо, як то ляментував один з противників, „Л. Тарасюк закликає російську еміґрацію, щоб вона поповнила національне гаракірі, проголошуючи розподіл Росії." А засобів для оборони вони вживали різних. Найбільш відсталим було доказування, що українці і білоруси — вітка російського народу, бо вони мають „спільну мову, яка почала відхилятися у сільських околицях на півдні (в Малоросії) і на заході (в Білорусії), але все освічене суспільство там без виїмку пише і говорить по-російському, російська мова для нього рідна, а місцева мова або друга рідна або доповнююча."

Не новим також був погляд, що теперішнє невдоволення „нацменів", перекидуване на росіян, є спричинене комуністами. Реваляційною однак була, базована на ньому, пропозиція, щоб демократичні росіяни придержали „нацменів" у своїй будучій федеративній республіці 10-15 літ, заборонивши на протяг того часу в'їздити в Росію еміґрантам, за виїмком прихильників влади", і щойно після тих років дали їм право на самовизначення.

Більш модерним, хоч вже відомим, був, так би мовити, американський підхід, згідно з яким „слово ‚русскій' давно втратило своє первісне значення ‚великорусскій'. Цим словом визначається державна і культурна приналежність в такому ж самому змислі як у словах ‚американець', ‚американський' ", а тому „даремні мрії сепаратистів як діло дійде до свобідного волевиявлення українського народу."

Найбільш модерним засобом, який чи не вперше появився у тій дискусії, було залякування „нацменів" від відділення „африканізацією" і появою у них Іді Аміна.

Трохи чистої логіки і практичного розуму

Часом важливим є не так те, про що говориться, як те, що замовчується. У випадку обговорюваної дискусії критики обійшли мовчанкою ті тези, у яких говорилося про однакове трактування „нацменів" як білою еміґрацією так і червоними володарями Кремля, та однакове відношення одних і других до експансивної політики як російських царів так і совєтських диктаторів. Чи був це звичайний собі припадок, а чи радше свідома дія, яка вказувала б на факт, що російська еміґрація, хоч і не схвалює внутрішніх порядків в СССР, але її „великодержавне серце" таки радіє із зовнішніх успіхів червоних диктаторів? І чи не тут лежить відповідь на питання Тарасюка, чому російська еміґрація стоїть осторонь демонстрацій „проти політичних, національних і релігійних переслідувань в СССР"?

На другу можливість (свідома дія) вказує надрукована в „Свободі" за 14 липня ц.р. „Плятформа до співпраці" Ігора Сінявіна, який, хоч і не згадує про тези Тарасюка, та висловленими думками таки включається в обговорювану дискусію. Там бо стверджено, що „сьогодні на сторожі єдиної і неділимої Росії стоїть совєтський режим СССР... Цей режим не лише не розбазарив земельку, але на західніх кордонах імперії поставив її вірних сателітів і поширив впливи Росії на міжнародну політику." І тому то табір єдинонеділимців серед російської еміґрації стоїть перед дилемою: боротися проти того режиму, чи не боротися. „Бо ж якщо режим розвалиться, то розвалиться і Росія." І робить з того І. Синявін зовсім логічне заключення: — „Єдинонеділимці не є антитезою большевицькому режимові."

Правда, Синявін говорить тільки про єдинонеділимський табір. Та коли б можна поставити знак рівняння між цим табором і російською еміґрацією, то чи не правильним був би слідуючий силогізм: вся російська еміґрація є єдинонеділимці; єдинонеділимці не є антитезою большевицькому режимові; отже російська еміґрація не є антитезою большевицькому режимові? А що знак рівняння можна поставити, показує не тільки те, що Синявін виступив від „групи росіян з найновішої емі-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

МИХАЙЛО ЛАВРЕНКО. АРСЕНАЛ. Лицедійство на 4 дії із 6-ма відмінами. Дія відбувається 1917-18 року. Новий Йорк, 1976, 144. Видавництво „Рідний Край". Обкладинка й оздоба книги належить авторові.

В 1976 році минуло 50 років від смерти Головного Отамана Симона Петлюри і автор „Арсеналу" своїм твором хотів вшанувати світлу його пам'ять, бо „жаден із наших письменників не спромігся дати молодому поколінню відповідний літературний образ, — що не кажіть, а таки — Лицаря новітньої військової сили поневоленої України — Симона Петлюри".

Це правда, що в нас мало літературних творів із тематикою про наші визвольні змагання, а в поневоленій Україні Москва заохочує, а то й змушує наших письменників паплюжити нашу боротьбу за самостійність свого народу.

Подивімся, як вшановує М. Лавренко Головного Отамана Симона Петлюру своїм драматичним твором.

На перших кільканадцятьох сторінках автор вмістив голоси поетів, військовиків і політиків про Головного Отамана, між ними надруковані і два вірші самого М. Лавренка.

Сама п'єса, чи як автор називає „лицедійство", має 4 дії. В першій дії автор дав дві відслони, бо хотів в одній показати, як Ленін висилає червоноґвардійців по хліб в Україну. Сталін закликає бити „малоросів". У другій відслоні — наради президії Української Центральної Ради. Виступають Грушевський, Винниченко, Петлюра, Дорошенко, Єфремов, Христюк та інші члени Уряду й Центральної Ради, а на залі присутня публіка, що реаґує на наради.

Петлюра вимагає організувати українську армію, а Винниченко, Єфремов, Шульгин та інші противляться цьому, хоч присутні селяни донесли, що москалі вже грабують українське населення, без проголошення війни.

В другій дії вже бачимо конфлікт між українцями самостійниками й тими, що збаламучені московськими комуністами й московськими ґвардійцями, які насилують українських жінок і дівчат. Бій виграють українські сили під проводом Петлюри, якого при кінці дії закликають негайно маршувати до Києва, якому загрожують московські комуністи, що засіли в Арсеналі.

В третій дії йдуть бої між українцями в ремонтних майстернях „Київ 1-ий їздецький" — вбито п'ятьох українців і одного комуніста. В п'єсі багато боїв і численні трупи, я навіть не можу собі уявити, як треба цю драму виставляти на сцені, хоч автор подає ради, як це робити.

Ось в четвертій дії автор дає такі ремарки (подаю тільки частину):

„Спалахує бій. Тим часом спадає вечір, світло пригасає й бій утихає. В потемках відбувається „постачання" зброєю, стріливом і хлібом. За вечірнього бою ранених і і вбитих ніхто не прибрав. Коли темрява загусла, раптом блиснув промінь — з неба злетів Архистратиг Михайло — охоронець і Патрон Києва. Він проходячи між побитими, провіщає перемогу й благословить та відлітає".

Я цікавий, як це мало б виглядати на сцені, що її автор заповнив дією, бо глядач бачить перед собою робітників, вояків, лірника, цивільних осіб, арсенальців, повстанців, жидів, козаків, Петлюру, генерала й циганку, яка віщує Головному Отаманові смерть.

Автор признається, що його „спонукало написати про „Наш Арсенал", не тільки любов до світлої правди, але й до справедливости, якої не виявляють не лише з українців дехто, але й нехтують наші запеклі вороги-комуністи, так московського, як і українського походження".

М. Лавренко бажав прославити Головного Отамана Симона Петлюру драматичним твором. Та цей його твір важко було б ставити на сцені, його можна б тільки читати, щоб пізнати те, що тоді діялося в Україні. Автор має свої погляди на літературну мову й правопис, що видно і в цій книжці, і про що безцільно згадувати. Коли б хто забажав ставити на сцені, чи як автор пише на кону, то режисер і літературний дорадник мали б перед виставою багато праці.

Книжку можна набути в автора за 3 доляри в м'якій, а за 5 в твердій оправі, 56 Stag St. 12 A. Brooklyn, N. Y. 11206.

ІСТОРИЧНО-МЕМУАРНИЙ ЗБІРНИК ЧОРТКІВСЬКОЇ ОКРУГИ. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики. Редакційна Колеґія: Ольга Соневицька, Богдан Стефанович, д-р Роман Дражньовський. Видавиць і Діловий Комітет Земляків Чортківської Округи. Обгортку виконав Яків Гніздовський. Ню Йорк-Париж-Сідней-Торонто, 1974, ст. 927.

Про це як народжувався і як побачив світ цей товстий Збірник величини журнального формату (вага 5 фунтів!) оповідається у „Слові від Редакції" (7-11) і в „Кінцевій частині (863-901). Рушійною особою, яка започаткувала працю для видання цього Збірника, була Ольга Соневицька. Вона була головою Ділового Комітету Земляків Чортківської Округи, а

(Закінчення на стор. 4-ій)

ВИСТАВКА ПЕТРА АНДРУСЕВА — КУЛЬТУРНА ПОДІЯ

Репортаж Леоніда Полтави

I

Велика заля, велика виставка, великий мистець, — так, перефразовуючи Юлія Цезаря, можна схарактеризувати виставку творів маестра Петра Андрусева, відкриту в присутності понад 300 осіб у залі УСО „Тризуб" у Філядельфії 19 листопада 1977р.

І майстер з його творами, і спонзори виставки, і гості, — все таке небуденне, що на цім святі української культури високої кляси кожному імпонувало шампанське, виставлене щедрою рукою д-ра Миколи Войтовича.

Культурним українцям за кордоном в загальних рисах вже відома біографія Петра Андрусева. Йому, уродженцеві Галичини, якого доля в дитинстві кинула далеко на Схід, потім у Варшаву і Дрезден, а в 1948 р. до Америки, минуло 70 років життя. 50 років тому, в 1927 році, були виставлені його перші праці у Варшаві. Є ще одна кругла річниця: 25-ліття Української Мистецької Студії у Філядельфії, якою провадить мистець Петро Мегик і співорганізатором якої був наш Ювілят. А коли заглянем в записи Об'єднання Українців у Америці „Самопоміч", то побачимо, що чверть століття тому маестро П. Андрусів був одним із головних ініціяторів його створення.

Великий, невтомний будівничий — так можна схарактеризувати Ювілята, не лише як образотворчого мистця, але і як громадянина. З 1939 р. Наталя Андрусева, [illegible] випускниця Варшавської консерваторії, вона завжди уміла поєднати відповідальність за свій талант із відповідальністю за творчий спокій і тиху радість у родині, в якій відповідальність жінки особливо велика.

І тут, на виставці у Філядельфії, що є немов звітом не шляху цієї зразкової родини, — пані Наталія як добрий янгол вносила так багато тепла, безпосередньої щирости і життєрадісности, що старші молодішали, а молоді вчилися завидної гуцульської життєздатности і радости життям.

Ще перед офіційним відкриттям о 4 год. дня почали до залі „Тризуба", при 4932 Північ Брод вулиця, напливати люди. Одним із перших був скульптор Сімянців із Вашінґтону. Потім гості і гості, не лише з Філядельфії: із Трентону, з Ню Бронсвіку, з Ню Йорку, навіть з далекого Монтреалю. Біля столика при дверях — п-і Дарія Метикова і п-і Марія Федорів обслуговують гостей гарно виданими двомовними, ілюстрованими каталогами, старанно виконаними в Друкарні Сирітського Дому під керівництвом дир. Василя Дорошенка, при допомозі Преп. Сестри Модести. Синтетичний огляд життєвого і творчого шляху Петра Андрусева написав для каталогу видатний мистець і мистецтвознавець, поет Святослав Гординський. Ось приклад того, що дійсно талановиті люди не мають причини поглядати скоса один на одного.

###
#

Сучасній людині звучать майже банально вислови типу „мистецтво — це храм". Забагато храмів валились перед її очима, забагато режимів і бомб валили храми, або таки й самі вірні, у тому й українські храми...

Але як би не ставитись до давніших характеристик мистецтва і сили його впливу на відборця-людину — важко знайти інший вислів. Входиш у розлогу залю „Тризуба", і людину охоплює незвичайне почуття — почуття побожности. З такою силою діють картини Петра Андрусева. Гріхом було б молитись до несамовито завзятого „Бою під Корсунем", до „Степової пісні", до велично-маєстичного „З'їзду князів" у леґендарному Любечі (який і нині стоїть над берегом Дніпра на Чернігівщині) — але можна стерти сльозу радости, дивлячись на цей труд Майстра-Патріота-Громадянина.

44 твори показує мистець. Всі вони поєднані золотою ниткою його, Андрусівського стилю, його власного мистецького почерку, але які ж вони різноманітні і [illegible] між величним у своїй скромності „Портретом дружини", прозорим „Цвітуть дерева", маєстатично-непорушним „Нормандською хатою" чи „Староанглійським домом" — і стрімкою „Атакою козаків" або виблискуючою всіма барвами веселки картиною-леґендою „Фаетон". Ця дистанція існує лише в темпі, в різких змінах ритму, в особливостях сюжету, — але не в майстерності і не у висоті творчої тональности, напруги. Кожний образ звучить, як туго натягнена струна.

Петро Андрусів — маляр-монументаліст. Святослав Гординський писав у „Свободі" з 4 лютого ц. р. про такі монументальні композиції П. Андрусева, як „Княжий бенкет" (Сватання Анни Ярославни), „Княжа пристань у Києві" або „Зустріч гетьмана Мазепи з Гордієнком": „...У них вичутна проглядність композиції, панорамне її розгортання, статуарне зображення фіґур, хоч передача руху не є для нашого мистця проблемою, як це бачимо з таких картин, як „Конотоп" або „Атака козаків".

Внутрішній ритм, нестримної сили внутрішній рух, упорядкований мистцем висловлений мовою барв зі справжньою майстерністю; великі знання, велика спостережливість і велика праця над кожним образом, як і велика любов, що зігріває кожний твір, — чи не ці прикмети надають такої сили і краси виставленим творам, що глядача охоплює почуття побожности і щастя?

Не даремно д-р Василь Саляк, відкриваючи виставку, звернувся до Петра Анлрусева: — Ваша Ексцеленціє.

#
###

Вже забракло вішаків, щоб повісити плаща. Велика заля заповнюється людьми. У цім вирі можна розгубитись.

(Продовження буде)

БАТЬКО І СИН УПЕРШЕ НА ВІЛЬНІЙ ЗЕМЛІ ВАШІНҐТОНА

Написав А. Юриняк

Сан-Дієго, Каліфорнія. — Українському суспільству вільного світу добре знаний дириґент, композитор і віртуоз-бандурист Григорій Китастий. Та не всім відомо, що він має трьох синів, з них два в Америці, а третій — найстарший — „за горами та морями" — в любій Україні.

Отож побачитися синові з батьком, як і батькові з сином було давньою мрією обох. І треба було аж Гельсінкської угоди, щоб ця мрія стала дійсністю: в жовтні 1977 року віольончеліст Юрій Григорович Китастий приземлився в Клівленді, ЗСА й опинився в батькових обіймах.

Велика це була радість обом, але ще не повна, бо Юрій прагнув стиснути в обіймах ще своїх братів Віктора й Андрія Китастих. І ось 30 жовтня, в неділю, батько і син, тобто Григорій Трохимович і Юрій Григорович, прибувають до Сан-Дієго і тут, у затишній залі української католицької церкви при вул. Вайнона місцева українська молодь впорядила гостеві з України і гостеві з Клівленду симпатичну зустріч-прийняття, головно заходами двох юнаків-братів Романа та Юрка Рітачків і двох юних студенток-сестер Віри і Наді Скоп. Дякуючи їм, у цій родинній учті Китастих взяли участь понад півсотні громадян на чолі з головою української громади Олександром Скопом і настоятелем української католицької церкви о. Михайлом Курилом.

На вступі до залі цілу родину Китастих зустріла за стародавнім українським звичаєм — хлібом-сіллю Надя Скоп, проводячи гостей до президіяльного стола, де вони привіталися з Олександром Скопом, панотцем Курилом, дириґентом Петром Кондратенком, Миколою Ґадзецьким і зайняли свої місця.

Оскільки провід прийняттям був у руках молоді, то якоїсь „приписаної", стисло реґляментованої програми не було. Але була перекуска, були й промови (щоправда короткі й не нудні). Перше слово мав отець Михайло, висловлюючи радість усіх пристуніх з нагоди довгожданої зустрічі сина з батьком і братом, десятиліттями відділених поміж собою непрохідними кордонами. Слідом промовляв голова громади Ол. Скоп, наголосивши велике значення зв'язку дітей з батьками на полі рідного мистецтва (всі три сини Григорія Китастого плекають музику, зокрема національний інструмент — бандуру. Ол. Скоп зазначив також, що громада радо вітає Гр. Китастого як одного з піонерів українського культурно-громадського життя в Сан-Дієго, а також першого вчителя місцевої молоді гри на бандурі.

У короткому слові-відповіді Гр. Китастий дякував громаді за теплу зустріч-прийняття, за ту радість, що йому принесла чисельна участь земляків у його родинному святі — зустрічі з найстаршим сином. На закінчення сказав:

— „Мені, що був тут при перших кроках українського громадського життя, приємно ствердити, що воно збагатилося новими людьми і зміцніло. Із свого боку заявляю: де б я не був у дальшому моєму житті, я завжди пам'ятатиму про дорогу мені Сандієзьку громаду. Вірю, що й ви в свою чергу не забудете прийти з моральною і матеріяльною допомогою Українській капелі бандуристів ім. Т. Шевченка. якої я маю честь бути дириґентом, підтримаєте її, щоб вона могла гідно відзначити ювілей свого 60-ліття".

У невеличкій мистецькій частині, що нею закінчено зустріч-прийняття, виступили Роман Рітачка й Андрій Китастий. Вони виконали на бандурах дві сольові точки і один дует співу з акомпаньяментом бандур; це була популярна пісня „Взяв би я бандуру". Гарно звучали бандури, гарно звучали й молоді голоси виконавців. Тож недивно, що присутні прагнули більше мистецьких точок. Але мусіли вдовольнитись повідомленням, що „більше буде" 18 листопада, в імпрезі, присвяченій „Українському Гарвардові".

На цьому вечір товариської зустрічі був закінчений.

Д-р Юрій Фаріон — український лікар

Наша українська медична громада збільшилася ще одним надійним молодим лікарем д-р Юрієм Фаріоном.

Д-р Юрій народився 30-го травня 1950 р. у Мюнхені, Німеччина. Однорічним хлопцем переїздить до Ню Йорку, а опісля в 1955 році до Клівленду, Огайо, де починає ходити до української католицької школи св. Йосафата. Середню освіту здобув у вищій школі св. Ігнатія, яку закінчив з відзначенням, здобуваючи почесну стипендію до Голі Крос коледжу в Вустері, Масс., 3-го червня 1967 р. У Голі Крос коледжі бере передмедичні предмети, спеціялізуючись в хемії. В 1970 році приймають його до Альфа Епсілон Делта Інтернаціональної Передмедичної Онор Сосаєті, а 1971 році дістає ступінь бакаляра в хемії. На медичні студії приймають Юрка до двох медичних шкіл, Лайола в Чікаго та Огайо Стейт Медичної Школи. Він вибрав Огайо стейт Студії медицини Юрко перериває на один рік, працюючи в лікарні. По рокові повертається до Огайо Стейт Медичної Школи та 10-го червня 1976 р. складає присягу лікаря. У липні цього ж року починає інтерншіп в Бріджпорті в загальному шпиталі.

Д-р Юрій Фаріон

Д-р Юрій тепер є на резидентурі в Гакенсекському шпиталі в Гакенсеку, Ню Джерзі, спеціялізуючись у внутрішній медицині.

Крім фахових студій, д-р Юрій завжди цікавився музикою, закінчивши дипломом Український Музичний Інститут. Він був прикладним пластуном-скобом та новацьким виховником. Вчився в школі українознавства „Рідна Школа", що її закінчив матурою в 1966 році.

Р. Палажій

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ" У ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ (КУК). — Нововідновлений театральний ансамбль у Вінніпеґу, Український Театр, підготовляється до постановки опери „Запорожець за Дунаєм" Семена Гулака-Артемовського, яку будуть ставити 1, 2, і 3 грудня ц. р. в залі Плейгавз у Вінніпеґу. В головних ролях виступатимуть: Оксана Бринь — в ролі Одарки, Ярослав Семчишин — Іван Карась, Ярослав Щур — султан, Ірена Вельгаш — Оксана, Джон Мартенс — Андрій і Реней Люкей — Імам. Мистецьким керівником постановки є Яр Семчишин, музичним керівником — Т. Комар, а режисером — П. Кусий.

Новообраний посадник Вінніпеґу, Роберт Стін, проголосив 26 листопада до 3 грудня ц. р. „Тижнем Українського Театру".

ПОЛІТВ'ЯЗНІ ДЕМАСКУЮТЬ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

злочинцями тільки за те, що вони вимагають пошани до своєї національної культури, мови, до традиції, до релігії, або бажають покинути цю країну, як це трапляється з євреями, на яких тепер придумують різні пастки.

Чому в широко реклямованих особистих правах громадянина нема права на свободу вибору місця проживання в межах країни, чому в Проєкті Конституції не зазначено право громадян на вільний виїзд за межі цієї країни? Чому за час Вашого правління в країні знову повіяло духом сталінізму та беріївщини? Чому Вас так бавлять ті криваві часи, за які Ви і вся Ваша перестаріла компанія несете особисту відповідальність?

Ми могли б ще довго запитувати „чому?", але ми твердо переконані, що, незалежно від того, щоб Ви не записали в нову Конституцію, нічого не буде виконуватися, як й не виконувалося під час старої. Все це лише камуфляжі, щоб маневрувати громадською думкою.

Виходячи з історичного досвіду минулого і тенденцій дійсности в країні, ми наперед можемо сказати, що всі статті нової Конституції, які проголошують обкраяні права радянської людини, залищаться на папері (яке ж там право на працю, коли праця примусова!) Але ми глибоко переконані, як це видно з досвіду радянського суспільного життя, що з усією суворістю і скрупульозною спритністю будуть виконуватися тільки статті, які стосуються до репресивних прав радянської держави супроти своїх громадян. Тут вже, дійсно, і свобода вибору і повний творчий розмах.

Виходячи з цього переконання, та дбаючи про те, щоб обличчя цієї частини виглядало більш-менш правдоподібно, ми пропонуємо внести до проєкту Конституції наступну статтю, яка віддзеркалює реальну ситуацію епохи розвинутого соціялізму:

Кожному радянському робітникові багаточисельного репресивного апарату дозволяється безсуперечно і без перешкод хапати за комір кожного радянського громадянина, якщо він висловить хоч би своїй дружині свої думки, напише, або прочитає вголос вірша, або висловить своє переконання, яке йде в розріз з передовою статтею в газеті „Правда". За всі такі „діяння" садовити в тюрму і давати 10 років концтаборів та 5 років заслання на Сибір. А кожного, вже засудженого в такий спосіб, позбавити всіх громадянських прав, мордувати, безмежно знущатися з нього — знущатися всякому й кожному, хто є причетний до винесення та виконання вироків. Морити засудженого голодом, надривати здоров'я непосильною примусовою працею, убивати духовно і фізично, до того ж не лише самого засудженого, але й членів його родини, тих, хто виявить людяні почуття до нього.

Ви, Брежнєв, цим, хоч у якійсь мірі зменшите ступінь лицемірства, закладеного в Проєкт Конституції СРСР.

Ніколай Євграфов, Едвард Кузнєцов, Алексей Мурженко, Михайло Осадчий, Богдан Ребрик, Петро Саранчук, Юрій Федоров, Данило Шумук.

Мордовія, селище Сосновка, концтабір особливого режиму для політв'язнів-рецидивістів.

МАЙБУТНЄ РОСІЇ;...

(Закінчення на ст. 2-ій)

ґрації", але й обговорювана дискусія у „Н.Р.С.", де прихильники тез Тарасюка, які є близькі до поглядів групи Синявіна, являлися, наскільки можна судити з їх виступів (от казав один: — „Я краще знаю, які там на строї хоч би тому, що виїхав я звідтам далеко пізніше від Н. Отрадіна." А Н. Отрадін — еміґрант 2-ої світ. війни) також приналежними до найновішої еміґрації. Значить, відмінні від єдинонеділимських погляди висувають щойно найновіші еміґранти, а вони не мали ще часу внести істотні зміни у загальний вигляд цілости російської еміграції. А коли воно так, то знов же ж з того виходить логічний висновок, що „самостійники", як їх називає Синявін, не могли робити „різниці між росіянами", бо такої різниці до появи найновіших еміґрантів не було. А знов цей висновок безпідставним робить закид Синявіна „самостійникам" у „зоологічному шовінізмі", як також і зроблений на цій же самій підставі одним із учасників дискусії у „Н.Р.С." закид у „зоологічному націоналізмі".

Появу ж нової групи росіян „самостійники" вітають, хоч і не вважають її ще зовсім чистою від, як сказав один із дискутантів у „Н.Р.С.", „традиційного єдинонеділимського чаду". Та, фактично, тут не є так важливою повна чистота нової групи, як важливим є те, як багато вона має, чи може мати, прихильників серед російського народу, тобто, якщо б дійшло до співпраці, яку б силу вона зі собою привела.

Факт, що вона формується серед найновішої еміґрації, говорив би, що вона точніше відображує теперішні настрої російського народу як ті еміґранти, які вийшли на еміґрацію по революції чи по 2-ій світ. війні. Все ж, теоретично, іде вона проти двох великих сил: традиції месіянізму і почуття могутности, що їх подостатком доставляє російському народові совєтський режим. А що та нова група пропонує в заміну? У „Плятформі" говориться про визволення від большевицької ідеології, яка ганяється за великою місією, а від того: а) у російського народу „тріскаються жили" (от іде русифікація Африки — писав один із дискутантів у „Н.Р.С." — і „на то діло бездумно витрачуються колосальні засоби, видавлювані з російського народу"), б) „зруйнована національна культура", в) вже „майже заник корінний російський тип", г) загрожує небезпека, що росіяни „зникнуть як римляни".

Чи такі арґументи зможуть успішно ривалізувати з поданими вище двома силами? Цікаве змагання. „Самостійники" безперечно будуть з цікавістю йому приглядатися.

Першості УСЦАК в бігу навпростець

Старт до бігу навпростець за першість Спортової Централі, що відбувся в Клівленді, 29-го жовтня 1977. Стартером бігу був головний Радний УНСоюзу д-р Богдан Футей

29-го жовтня ц. р. при чудовій осінній погоді (сухо, сонце, температура 65) відбувся в Клівленді перший в історії нашого еміґраційного спорту „українсько-американський біг-навпростець", що його переведено у двох категоріях: „відкритий" для українських і американських змагів та як першості УСЦАК — тільки для українських учасників. Траса довжиною 6.1 миль проходила крізь парк на терені Клівленд Комюніті коледжу в Пармі.

В чоловічій групі змагання відбулися в 8-ох вікових категоріях, починаючи від „нижче 14 років" та кінчаючи на „понад 52 роки", в жіночій у двох. Змагунів, що зайняли перше, друге і третє місце в своїй категорії нагороджено трофеями, найкращий час дня додатково імпозантною чашею. Всі учасники бігу одержали пам'яткові стяжки-жетони та спортову сорочинку з друкованим написом.

Цікаві статистичні дані: всіх учасників 136, в тому 11 жінок (наймолодша 13 років, найстарша 44). В чоловічій конкуренції змагалось 9-ох в наймолодшій віковій групі та 11-ох в найстаршій. Українських змагунів 9 — всі вони закінчили біг!

Технічні висліди: переможцем в загальній конкуренції вийшов 20-літній студент Ґреґ Люїс надзвичайно швидким часом 29 мін. і 50 сек. Першуном УСЦАК став Є. Глинка, що може почванитися четвертим найшвидшим часом дня, та якому врочисто вручено спеціяльну плякету (очевидно з написом в українській мові). Інші наші зайняли такі місця: Михайло Сливка 21-ше, Петрусь Ковч (14 років!) 45-те, Ігор Ковалисько 62-ге, Роман Ліщинецький 64-те, Мирон Білинський 65-те, Андрій Собчак (16 років) 71-ше, Орест Ліщинецький 87—ме. Дружиновим першуном УСЦАК стала команда „Клівленд 1" (Глинка, Сливка, Ковч), добуваючи цінну переходову чашу.

Організатори імпрези старалися надати цілості якнайбільше українського характеру: крім реклями в пресі та летючками з підкресленням, що це змагання організовані українськими спортовцями — вони подбали й за участь почесних гостей: голова Українських Злучених Організацій та головний Радний УНСоюзу д-р Богдан Футей був стартером бігу, мгр Василь Ліщинецький, довголітній член Управи та к. голова УЗО — учасником церемонії роздачі нагород.

Американські змагуни були приємно вражені цілістю імпрези та не щадили слів признання за справне й точне переведення змагань, багаті трофеї та передусім за щасливий підбір траси бігу, що її називали „дуже швидкою", що зрештою потверджує час переможця. Вони запевняли, що на знак признання будуть носити нашу сорочку (що своїм написом в певній мірі була реклямою української активности), у всіх бігах в будучому.

Їхні запити радували нас своїм змістом, але й ставляли в клопітливу ситуацію з відповіддю. Нпр. „чи ми свідомі того, що це перша така імпреза організована етнічною групою на терені цілої Америки та що ми властиво створили історичний прецеденс у спортових відносинах країни?"

На думці засади, що „не все золото, що світиться" та для ствердження дійсного стану нашого спортового рівня, треба підкреслити, що крім клівлендських змагунів — ні один українських бігун з іншого міста не взяв участи в бігу. Запрошення були вислані до всіх наших спортових клюбів в ЗСА й Канаді з закликом до співпраці й активности. Комунікати в пресі теж виявилися „голосом вопіющого в пустині..."

Степан Маланчук

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

пізніше очолила й Редакційну Колеґію, яка зредаґувала цю цінну реґіональну працю про Чортківську Округу. Редакційній Колеґії допомагав покійний професор д-р Михайло Соневицький, який з автопсії знав частину цієї округи.

Збірник про Чортківську Округу належить до найкращих районових видань. Книга складається з чотирьох частин. В першій частині подані загальні інформації про цілий район. Д-р Ярослав Пастернак дав статтю про „Західне Поділля на заранні історії". Покійний д-р Леонід Соневицький про історію. Ольга Соневицька про визначних людей і про шкільництво, а Богдан Стефанович про читальні і про австрійські вибори в 1911 році.

В другій частині (61-263) подані статті та інформації про місто Чортків і про Чортківський повіт, а в третій про Копичинці й Гусятин (267-477). Статті й інформації про Борщівщину вміщено на сторінках 481-695, а про місто Заліщики і Товстецький судові повіти займають сторінки від 697 до 861-ої.

Редакційна Колеґія з трудом подбала про те, що Збірник Чортківської Округа, мимо великих труднощів дає, наступним поколінням достатні інформації про те, як жили й змагалися з окупантами наші люди, щоб зберегти своє українство. Ось уривок із вістей про село Паушівку в Чортківщині.

„В часі пацифікації польські вояки знищили бібліотеку читальні („Просвіти") і товар у кооперативі. Потерпіли теж свідоміші селяни та вчитель.

За всіх окупацій після Першої світової війни існувало українське підпілля.

Організаційну й культурно-освітню працю вели священики, вчителі, студенти і селянські провідники. В селі зберігався народний одяг".

На вісьмох сторінках подано змістовне резюме англійською мовою. Тільки на двох сторінках поданий зміст цієї багатющої на інформації книги. Правда, закороткий „Зміст" доповнює „Поазбучний список всіх громад Чортківської Округи", який має повних п'ять сторінок.

В Збірнику надруковано п'ять географічних карт: цілої Чортківської Округи і чотири карти повітів. В книзі багато світлин, які доповнюють тексти статтей, писаних дуже приступно, в більшості у формі спогадів.

Книжку про Чортківську Округу мали б читати всі, що цікавляться ще недавнім нашим минулим на західніх українських землях, а в першу чергу ті, яким близька та частина Поділля, що на північ від Заліщик.

Купити можна у „Свободі" за 25 долярів.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 6..

М. Микитчак, Бейсайд	$ 20.00	Д. Німилович, Стоктон	3.00
І. Сливка, Воррен	20.00	Й. Постоловський, Дірл Гайтс	3.00
В. Ґіна, Ню Гейвен	10.00	П. Потапенко, Детройт	3.00
М. Дорота, Кіннельон	10.00	Д-р В. Прокопів, Відспорт	3.00
О. Кулицький, Монтреаль	10.00	М. Процюк, Філядельфія	3.00
М. З. Снігурович-МкКучен Ля Джолля	10.00	В. Реновен, С. Плейнфілд	3.00
А. Яріш, Рочестер	10.00	О. Рибалт, Янгставн	3.00
Б. Божемський, Тінек	5.00	П. Слободян, Кларк	3.00
Отець А. Борса, Байон	5.00	І. Харамбура, Філядельфія	3.00
В. Бриґідир, Монтреаль	5.00	Д-р П. Чуй, Рокі Гилл	3.00
А. Бугель, Міссіссауга	5.00	К. Шевчук, Рочестер	3.00
І. Бундзяк, Йонкерс	5.00	Л. Штайнберг, Парма	3.00
В. Варецький, Філядельфія	5.00	С. Юрах, Ірвінґтон	3.00
О. Даниш, Сієтл	5.00	Отець І. Беркута, Брукгевен	2.00
Й. Дмитрів, Маямі	5.00	В. Білий, Массапіква	2.00
М. Івасишин, Флашінґ	5.00	В. Вальків, Ст. Леонард	2.00
П. Ікалович, Маямі Біч	5.00	І. Віхот, Бетлегем	2.00
П. Карпів, Маспет	5.00	В. Ганицький, Боффало	2.00
О. Катеринюк, Луісвілл	5.00	П. Ґелетій, Бервік	2.00
М. Квасюк, Перт Амбой	5.00	С. Дерехівський, Детройт	2.00
С. Кириленко, Белойт	5.00	Д. Зелем, Шарлерой	2.00
В. Костів, Камбрія Гайтс	5.00	Д. Качало, Гат Спрінґс	2.00
М. Котеленець, Дергам	5.00	П. Кузмин, Покіпсі	2.00
А. Крупський, Асторія	5.00	А. Курило, Бруклин	2.00
Я. Кукурба, Чікаґо	5.00	М. Леськів, Торонто	2.00
М. Лаврук, Бруклин	5.00	М. Микула, Картерет	2.00
В. Левицький, Інвернес	5.00	Я. Оберишин, Кю Ґарден	2.00
С. Лехновський, Кергонксон	5.00	К. Островський, Ошава	2.00
Д-р М. Логаза, Сиракюзи	5.00	Е. Подоляк, Філядельфія	2.00
П. Нестеренко, Літтл Рак	5.00	Й. Сенета, Ню Гейвен	2.00
В. Омельченко, Калістоґа	5.00	Я. Ставнича, Лонг Айленд Сити	2.00
М. Періг, Віндсор	5.00	В. Стефурак, Чікаґо	2.00
С. Петричка, Чікаґо	5.00	М. Ступарик, Лорейн	2.00
С. Прокопів, Чікаґо	5.00	Г. Український, Нюарк	2.00
В. Ратушний, Петерсон	5.00	В. Фіцик, Вілбрагам	2.00
В. Романів, Гартфорд	5.00	А. Шафран, Кліфтон	2.00
І. Романяк, Парма	5.00	О. Шевченко, Рочестер	2.00
Е. Савчук, Міллвілл	5.00	І. П. Зелем, Вотерфорд	1.50
В. Савюк, Флорал Парк	5.00	П. Іванів, Кристол Лейк	1.30
П. Степушек, Палос Парк	5.00	А. Варчак, Йонкерс	1.00
М. Сухоручкіна, Ірвінґтон	5.00	В. Воронка, Кліфтон	1.00
М. Теслюк, Парма	5.00	І. Галій, Лівінгстон	1.00
К. Харкевич, Чікаґо	5.00	Л. Р. Гординський, Детройт	1.00
П. Федик, Детройт	5.00	О. Загайкевич, Кренфорд	1.00
М. Флис, Віндгем	5.00	І. Зварун, Клівленд	1.00
В. Череватюк, Маямі	5.00	В. Матковський, Чікаґо	1.00
Б. Шарий, Луісвілл	5.00	П. Орлівський, Монтреаль	1.00
В. Волошин, Вест Айсліп	3.00	А. Пастернак, Амстердам	1.00
Д-р В. П. Ґерент, Вест Гартфорд	3.00	В. Труфин, Амстердам	1.00
П. Данилюк, Фоллс Чирч	3.00		
Г. О. Маґаріне, Бруклин	3.00		

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

ОКРЕМИХ ЛИСТІВ В ТІЙ СПРАВІ НЕ БУДЕ ВІДПИСУВАТИСЯ.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту . . .	$ 4.00
1 цаль через 2 шпальти . . .	6.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ
за новим стилем до 16-го ГРУДНЯ 1977 р.
за старим стилем до 28-го ГРУДНЯ 1977 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"Svoboda"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 11-го ГРУДНЯ 1977 р.

ФІНІКСВІЛЛ, Па. Річні збори Б-ва свв. ап. Петра і Павла 321 Відд., о год. 1-ій по пол., в парафіяльній залі. Проситься всіх чл. взяти участь у цих Зборах. На порядку нарад — звіти урядовців та К. К. і вибір Уряду на 1978 рік. — Й. Фуґа, предс., А. Шипак, кас., Д. Чук, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7859. Тарзан „п'яний"

Гей! Чи я такий п'яний... чи дійсно така вродлива, жінка?!

Може і це і те, Тарзане... Але тобі добре з тим! А ти, даліле, мусиш мене дігнати щодо пиття!

На здоров'я, моя мила!... Сьогодні вечором веселімся, бо завтра можемо вже не жити!

Погоджуюсь на те!